

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 27. juni 2008

DET TALTE ORD GÆLDER

Åbent samråd den 30. juni 2008

Fødevareministerens og miljøministerens besvarelse af spørgsmål AD, stillet af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Spørgsmål:

” Det fremgår af Danmarks Miljøundersøgelses notat af 18/1-08, at nulstillingen af udtagningsforpligtelsen i 2008 vurderes at medføre, at 25.000-50.000 hektar af de i dag braklagte arealer vil blive genopdyrket.

Det fremgår imidlertid af Direktoratet for FødevareErhvervs notat af 2/6-08, at arealer med brak og udyrket arealer falder fra 167.000 hektar til 84.000 hektar fra 2007 til 2008.

Hvad er baggrund for, at arealet med barklægning m.v. falder væsentlig mere i 2008 end tillige oplyst?

Hvad er konsekvenserne af faldet af arealer med braklægning m.v. for natur og miljø, herunder i form af øgning af kvælstof- og pesticidforbrug?”

Svar (fødevareministeren):

Spørgsmålet er stillet til både fødevareministeren og miljøministeren. Da spørgsmålet falder i to dele, har vi planlagt at jeg besvarer første del

vedrørende arealet med brak, men miljøministeren besvarer anden del vedrørende effekterne for miljø og natur.

Den iværksatte indsatsplan, som skal neutralisere effekterne af den midlertidige ophævelse af brak-kravet, er gennemført på baggrund af en fælles faglig analyse fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, Danmarks Miljøundersøgelser og Fødevarerøkonomisk Institut.

I et fælles notat af 2. oktober 2007 vurderede forskningsinstitutionerne, at den midlertidige ophævelse af brak-kravet i 2007/08 ville medføre, at 25.000 – 50.000 hektar brak ville blive taget ind i dyrkning. Samtidig vurderede forskningsinstitutionerne, hvilken effekt dette ville have for henholdsvis kvælstofudvaskning, fosfortab, belastning med sprøjtemidler og for naturforholdene.

Regeringens brak-indsatsplan er direkte baseret på forskningsinstitutionernes vurderinger af konsekvenserne på miljø og natur.

Opgørelsen fra Direktoratet for FødevarerErhverv fra 2. juni over den anmeldte arealanvendelse i 2008 viser imidlertid, at der i praksis er taget ca. 83.000 hektar tidligere brakjord ind i dyrkning. Det er noget mere end vurderet af forskningsinstitutionerne og hermed også mere end forudsat i regeringens brak-indsatsplan.

Fødevarerministeriet og Miljøministeriet har i den forbindelse bedt forskningsinstitutionerne om at vurdere, hvorfor der er denne forskel og hvilken effekt den vil have i forhold til miljø og natur.

Forskningsinstitutionerne har oplyst følgende, - og jeg citerer:

”Grundlæggende er omstillingen sket hurtigere end forventet, fordi der i foråret 2008 har været en mere sikker forventning om, at ophævelsen af udtagningsforpligtelsen vil blive permanent. Endvidere har der angiveligt været en større tillid til at prisniveauet på korn i årene fremover vil være højere end niveauet i 2004-2005. Der vil således med en relativ stor sikkerhed kunne hentes en positiv indtjening fra de arealer, der opdyrkes. Dette understøttes af stigningen i vårbygarealet.”

Forskningsinstitutionerne vurderer med andre ord, at landmændene i højere grad end forventet har disponeret ud fra, at ophævelsen af brakken og de høje priser vil blive permanent, og at der ikke bare er tale om noget forbigående.

EU-Kommissionen har igennem længere tid arbejdet med sit forslag til sundhedstjekket af EU's fælles landbrugspolitik. Forslaget, der nu er offentliggjort, indeholder som bekendt forslag om en permanent ophævelse af brak-ordningen.

Det er sandsynligt, at medlemslandene senere i 2008 beslutter at ophæve brak-kravet permanent.

Kombineret med stabilt høje priser på korn og fødevarer og den store medieopmærksomhed, der har været på fødevarekrisen, kan det have medvirket til, at landmændene hurtigere end forventet har besluttet at tage brak-jord ind i dyrkningen.

Forskningsinstitutionerne har tidligere vurderet, at en permanent ophævelse af brak-ordningen vil medføre, at op til 100.000 hectar vil blive taget i dyrkning.

Det vil være logisk at tro, at dette stadig er det reelle loft for udnyttelse af de tidligere brakarealer, altså arealer som det kan betale sig af opdyrke. Men da grundlaget for vores fremadrettede beslutninger om de fremtidige indsatser skal være så god som overhovedet muligt, har jeg bedt forskningsinstitutionerne om at se kritisk på deres tidligere analyser og vurdering. Om forudsigelsen stadig holder, eller om det opdyrkede areal på længere sigt kan forventes at blive større end tidligere antaget.

Inden midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan III og evalueringen af Pesticidplanen i efteråret skal forskningsinstitutionerne således levere en ny og mere sikker analyse af udviklingen i landbrugsstrukturen, hvori også brakarealerne indgår.

Som regeringen tidligere har meldt ud, vil effekterne af såvel den midlertidige ophævelse af brakordningen i 2008 som en permanent ophævelse blive håndteret i forbindelse med efterårets evalueringer af vandmiljøplanen og pesticidplanen.

Svar (miljøministeren)

(der henvises til særskilt talepapir fra MIM)